

Люксембург, 14 октомври 2024 г.
(OR. en)

14146/24

DEVGEN 139
ACP 98
ENV 975
ONU 110
RELEX 1216

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	14 октомври 2024 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	13832/24 + COR 1
Относно:	Опустиняването, деградацията на земите и сушата — Заключение на Съвета (14 октомври 2024 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно опустиняването, деградацията на земите и сушата, приети от Съвета на 4050-ото му заседание, проведено на 14 октомври 2024 г.

Заключения на Съвета относно опустиняването, деградацията на земите и сушата

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

1. **ОТНОВО ЗАЯВЯВА** своя ангажимент към Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие и нейните цели за устойчиво развитие (ЦУР), по-специално ЦУР 15.3 за борба с опустиняването, възстановяване на деградиралите земи и почви, включително земите, засегнати от опустиняване, суша и наводнения, и стремеж към неутрален по отношение на деградацията на земите свят до 2030 г.;
2. **ПРИПОМНЯ**, че опустиняването, деградацията на земите и сушите (ОДЗС) пораждат сериозни екологични, икономически, социални и свързани със сигурността предизвикателства за устойчивото развитие, и **ОТБЕЛЯЗВА СЪС ЗАГРИЖЕНОСТ** повишената честота и интензивност на сушите и изострянето на опустиняването и деградацията на земите в световен мащаб и в ЕС; **ЗАЯВЯВА**, че Конвенцията на ООН за борба с опустиняването (UNCCD) е крайгълният камък на глобалните усилия за справяне с ОДЗС;
3. **ПРИЗНАВА** значението на партньорствата с участието на множество заинтересовани страни, които обединяват многостранни организации, публични администрации, организации на гражданското общество (ОГО), частния сектор, местни общности, земеделски стопани, горски стопани, пасищни животновъди и управители на земи, коренното население и други ползватели на земя, както и алианси за борба с ОДЗС и постигане на неутралност по отношение на деградацията на земите (НДЗ), и **ПРИВЕТСТВА** инициативи като Международния алианс за устойчивост на сушите, „Великата зелена стена“ и свързания с нея „Ускорител“ и Международната година на пасищата и пасищните животновъди, които допринасят за глобалните усилия за изграждане на устойчивост на сушите, за борба с опустиняването и за спиране и обръщане на процеса на деградацията на земите;
4. **ПРИПОМНЯ** заключенията на Съвета относно междинния преглед на 8-ата програма за действие за околната среда — Пътят към екологичен, справедлив и приобщаващ преход за устойчива Европа, приети през юни 2024 г., и по-специално съдържащия се в тях призив за системен и съгласуван подход на ЕС на международно равнище за справяне с изменението на климата, замърсяването, обезлесяването, деградацията на земите, усвояването на земя и загубата на биологично разнообразие, особено чрез ускоряване и разширяване на прилагането на природосъобразни решения, определени в рамките на 5-ата Асамблея на ООН по околната среда (UNEP/EA.5/Res.5);

ЗАСИЛВАНЕ НА АНГАЖИМЕНТИТЕ НА ЕС ЗА СПРАВЯНЕ С ОДЗС

5. ПРИПОМНЯ заключенията на Съвета, с които се одобряват препоръките относно Специален доклад № 33/2018 на Европейската сметна палата, озаглавен „Борба с опустиняването в ЕС — нарастваща заплаха, която изисква повече действия“, и **НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА** Комисията да предложи интегриран план за действие на равнище ЕС за борба с ОДЗС, насочен към изграждане на устойчивост на суши и постигане на НДЗ в ЕС до 2030 г., въз основа на цялостна оценка на въздействието;
6. ПРИВЕТСТВА амбициозната визия на Стратегията на ЕС за почвите за 2030 г. всички почвени екосистеми в ЕС да бъдат в добро състояние до 2050 г. като начин за спиране и обръщане на процеса на опустиняване и деградация на земите и поддържане на зеления воден цикъл, който оказва влияние върху вътрешните модели на валежи и допринася за опазването на водите и устойчивостта на суши и наводнения, както и мисията на ЕС „Пакт за почвите за Европа“ в рамките на „Хоризонт Европа“ и **ОТБЕЛЯЗВА** в този контекст напредъка на обсъжданията по предложението на Комисията за директива относно мониторинга и устойчивостта на почвите (Закон за мониторинг на почвите);
7. **ПОДЧЕРТАВА** необходимостта Комисията и държавите членки приоритетно да прилагат Закона за възстановяване на природата, включително разширяване на прилагането на природосъобразните решения за възстановяването на земите и проактивното управление на сушите;
8. ПРИВЕТСТВА продължаващите усилия, които се полагат на равнището на ЕС за идентифициране на субсидии, вредни за околната среда, и **ИЗТЪКВА**, че е важно да се вземе предвид тяхното въздействие върху ОДЗС; **ПОДЧЕРТАВА**, че в средносрочен план следва да се определят амбициозни цели за постепенно премахване или реформиране на тези субсидии;
9. ПРИЗНАВА взаимовръзката между управлението на земята и водите; **ПОДЧЕРТАВА** значението на интегрирания подход към планирането и управлението на сушите и полусухите климатични условия и **НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА** държавите членки, изложени на риск от суша и/или недостиг на вода, да разработят планове за управление на засушаването по целесъобразност, координирани с действия в рамките на съответните политики и интегрирани в тях, включително общо планиране на съответните области на политиката, по-специално по въпросите на водите, определени в Рамковата директива за водите;
10. ПРИЗНАВА, че опазването на природните ресурси, като земята и водата, е от решаващо значение за сигурността на хората и че ОДЗС и недостигът на вода могат да увеличат риска от принудително разселване, нестабилност, несигурност и конфликти;

11. ПОДЧЕРТАВА продължаващата подкрепа, която ЕС и неговите държави членки предоставят на световно, регионално и национално равнище чрез инструменти за външна дейност, като например Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество (ИССРМС) — Глобална Европа, и Global Gateway; ПРИКАНВА ЕС и неговите държави членки да изтъкнат значението на регенеративното управление на земите и управлението на земята във външната си дейност и да продължат да насърчават международните партньорства и ангажираността в борбата с ОДЗС;
12. ПОДЧЕРТАВА значението на засилването на по-нататъшното интегриране на ОДЗС в съответните политики и инвестиционни планове в свързаните със земята сектори на сътрудничество, по-специално селското стопанство и производството на храни (по-специално чрез агроекологични и ландшафтни подходи, включително биологично земеделие), планирането на земеползването и градоустройственото планиране, инфраструктурата и управлението на водите; ОТЧИТА потенциала на агроекологията, горските ландшафти и възстановяването на екосистемите като интегриран, междусекторен подход, предлагащ множество ползи не само за възстановяване на почвите и земите и подобряване на плодородието, но и за биологичното разнообразие и екосистемите, съхранението на въглерод, адаптирането към изменението на климата, ефективното използване на ресурсите, продоволствената сигурност и прехраната и икономическото развитие;
13. ПРИЗНАВА първостепенното значение на съгласуваното финансиране в стремежа към устойчиво управление и възстановяване на земите; ПРИЗНАВА необходимостта от преразглеждане на финансирането от съществуващите инструменти и от използване на алтернативни частни и смесени източници на финансиране, особено с цел привеждане в действие на действията за ОДЗС и изпълнение на действия за възстановяване на екосистемите въз основа на използването на природосъобразни решения;
14. ПОДЧЕРТАВА, че практиките за регенеративно управление на земите, усилията за възстановяване и действията за спиране на обезлесяването и деградацията на горите до 2030 г. са от ключово значение за постигането на НДЗ в световен мащаб. Във връзка с това е важно да се постигнат устойчиви, проследими и прозрачни вериги за създаване на стойност, които отделят селскостопанското производство от обезлесяването и деградацията на горите и земите, като се признава значението на мерките, свързани с търсенето и предлагането;
15. ПРИЗНАВА значението на инициативата на ООН „Ранно предупреждение за всички“ за засилване на международното сътрудничество и интегрирането на данни относно наблюдението и прогнозирането на сушите;
16. ПОДЧЕРТАВА, че е важно да се следва подходът „Едно здраве“ на СЗО в борбата срещу ОДЗС и да се даде възможност за структурни дискусии относно съгласуваността на политиките между съответните сектори и дисциплини на местно, национално, регионално и международно равнище;

ПРИОРИТЕТИ НА ЕС ЗА 16-АТА СЕСИЯ НА КОНФЕРЕНЦИЯТА НА СТРАНИТЕ ПО UNCCD И В ПЕРИОДА СЛЕД НЕЯ

17. ОТЧИТА със загриженост, че натискът върху световните поземлени ресурси непрекъснато се увеличава, и ОТБЕЛЯВА, че доминиращите фактори за влошаването на качеството на земите в световен мащаб включват, наред с другото, неустойчивото управление на природните ресурси, промените в земеползването, загубата на биологично разнообразие, неустойчивото селско стопанство и разрастването на селското стопанство, обезлесяването, стихийната урбанизация, запечатването на почвите, обезлюдяването на селските райони, замърсяването, изменението на климата и минното дело и добивната промишленост;
18. ПРИВЕТСТВА работата и ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ докладите на Междуправителствената работна група по въпросите на сушата за определяне на възможности за засилване на проактивното управление на сушата в световен мащаб и на Междуправителствената работна група относно междинната оценка на Стратегическата рамка на UNCCD за периода 2018–2030 г. за определяне на приоритетите и разработване на препоръки за втория мандат на Стратегическата рамка на UNCCD;
19. ИЗТЪКВА необходимостта от засилване на действията на всички равнища за справяне с ОДЗС и движещите фактори за тези процеси, по-специално чрез интегриране и разширяване на установените и доказани решения за борба с ОДЗС, включително устойчиво управление на природните ресурси, кръгова икономика, регенеративно управление на земите, агролесовъдство и устойчиви техники за паша, агроекологични подходи и проактивно управление на сушите;
20. За да се постигне НДЗ до 2030 г., НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА трансформацията на селскостопанските и продоволствените системи да станат устойчиви, издръжливи на суша и интелигентни по отношение на климата, въз основа на 13-те принципа на агроекологията, определени от експертната група на високо равнище по продоволствена сигурност и изхранването към Комитета на ФАО по световната продоволствена сигурност; и ПОДЧЕРТАВА значението на приноса на Коалицията за агроекология и международната инициатива „4 на 1000“;
21. ИЗТЪКВА необходимостта от укрепване на базата от знания на UNCCD и от подобряване на подкрепата, оказвана чрез Комитета по наука и технологии, за да се улесни вземането на по-информирани решения; ПОДЧЕРТАВА необходимостта от увеличаване предоставянето на полезни инструменти чрез научно-политическия интерфейс (НПИ), от засилване на взаимодействието и сътрудничеството между НПИ, Междуправителствения комитет по изменение на климата и Междуправителствената научно-политическа платформа за биологично разнообразие и екосистемни услуги и от включване в процеса на международни и национални научни организации, включително академичните среди, както и на други общности;

22. ИЗТЪКВА, че наличието на ефикасен и ефективен секретариат на UNCCD и на стабилен бюджет, който е подходящ за целта, при надлежно отчитане на разходната ефективност, е предпоставка за гарантиране на надеждно административно и финансово управление на UNCCD; ИЗТЪКВА ОТНОВО, че е важно да се вземат предвид препоръките, отправени от съвместното звено за инспекции и в тесен диалог със страните по UNCCD, по-специално принципите на добро управление, ефективност, прозрачност, безпристрастност, отчетност и управление на риска;
23. ПРИВЕТСТВА доброто сътрудничество между Глобалния екологичен фонд (ГЕФ) и UNCCD, довело до неотдавнашното увеличаване на подкрепата на ГЕФ за подпомагане на държавите – страни по конвенцията, при спазване на техните задължения за докладване и изпълнение на преобразуващи проекти и програми за постигане на НДЗ, включително техните доброволни цели в това отношение и изготвянето на национални планове за сушите;
24. ИМА ПРЕДВИД предстоящото 9-о попълване на ГЕФ (ГЕФ-9) и ОТЧИТА това като възможност за Конференцията на страните по UNCCD (UNCCD COP) да поиска значителен дял от ГЕФ-9 за приоритетната област „Деградация на земите“, като същевременно насърчава постигането на съпътстващи ползи заедно с останалите четири ключови области на ГЕФ;
25. ПОДЧЕРТАВА, в съответствие с Декларацията от Абиджан на UNCCD COP-15 относно постигането на равенство на половете за успешно възстановяване на земята, значението на равенството на половете и овластяването на всички жени и момичета. Правата на жените на земевладение, участието им в процесите на вземане на решения, планиране и изпълнение, изграждането на капацитет и достъпът им до вериги за създаване на стойност и до инструменти за финансиране трябва да бъдат засилени, за да се гарантира едно съобразено с равенството на половете и преобразяващо прилагане на UNCCD;
26. ПРИВЕТСТВА свикването на форума по половете въпроси и на форума по младежта на UNCCD COP-16 като ключови платформи за постигане на напредък по отношение на равенството на половете и справедливостта между поколенията при прилагането на конвенцията;
27. ПОДЧЕРТАВА, в съответствие с доброволните насоки на Комитета по световната продоволствена сигурност относно отговорното управление на правото на владение на земя, рибарството и горите, значението на сигурното владение за устойчивото развитие и борбата с ОДЗС;
28. ПОДЧЕРТАВА значението на пълноценното и приобщаващо участие на коренното население в процесите на вземане на решения в съответствие с правото на свободно, предварително и информирано съгласие;

29. ИЗТЪКВА, че постигането на напредък по отношение на участието на младите хора е от решаващо значение за борбата с ОДЗС; ПОДЧЕРТАВА необходимостта от овластяване на младите хора чрез необходимите ресурси, обучение, платформи и политически инструменти, така че да могат ефективно да допринасят за мисията на UNCCD;
30. ПОДЧЕРТАВА значението на подхода, обхващащ цялото общество, и на приобщаващото участие в процеса на вземане на решения и СЕ АНГАЖИРА да утвърждава благоприятна среда, която да насърчава активното участие и ангажираността на ОГО в UNCCD; ПРИЗНАВА необходимостта да се предоставят на ОГО и на групата на ОГО към UNCCD подходящи ресурси и обучение, така че да могат ефективно да допринасят за мисията на UNCCD;
31. ПРИВЕТСТВА Кодекса за поведение на ООН за предотвратяване на тормоза, включително сексуалния тормоз, и ПРИЗОВАВА за безпрепятственото му прилагане и въвеждане във всички процеси на UNCCD, най-вече по време на многостранни конференции;
32. ПРИКАНВА UNCCD COP да разгледа по-добре въздействието на вредните субсидии, допринасящи за ОДЗС; и силно НАСЪРЧАВА COP да включи тази тема в дневния ред на следващата Конференция на страните, за да се постави началото на размисъл по начините за постепенното премахване на тези субсидии и пренасочването им към по-устойчиви практики за управление на земята, като по този начин се допринесе и за изпълнението на цел 18 на Глобалната рамка за биологичното разнообразие Кунмин–Монреал;

ПОЛЕЗНИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ С ДРУГИ МНОГОСТРАННИ СПОРАЗУМЕНИЯ В ОБЛАСТТА НА ОКОЛНАТА СРЕДА И МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЦЕСИ

33. ОТЧИТА взаимозависимостта и взаимовръзките между ОДЗС, изменението на климата, загубата на биологично разнообразие, недостига на вода и замърсяването; ПОТВЪРЖДАВА ангажимента си за справяне с тези извънредни ситуации по ефективен, интегриран и последователен начин; ПОДЧЕРТАВА съществената роля на устойчивото управление на земята и възстановяването на земята и необходимостта да се обърне внимание на връзката между водата, храните, здравето, земята, биологичното разнообразие, климата, обезлесяването и замърсяването по силен, цялостен и интегриран начин, който включва взаимноизгодни стратегии със силни социални и екологични гаранции, включително чрез природосъобразни решения, както е определено в UNEP/EA.5/Res.5, и основани на екосистемите подходи; ИЗТЪКВА необходимостта от свеждане до минимум на компромисите и максимално увеличаване на полезните взаимодействия;

34. ОТЧИТА факта, че 16-ата сесия на Конференцията на страните по Конвенцията за биологичното разнообразие (КБР), 29-ата сесия на Конференцията на страните по Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) и 16-ата сесия на UNCCD COP се провеждат успоредно, което дава уникална възможност конвенциите от Рио да се подкрепят взаимно, да допринасят за изпълнението на Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие и за постигането на нейните цели за устойчиво развитие и за справяне с изменението на климата, загубата на биологично разнообразие и ОДЗС по синергичен начин;
35. ЗАЯВЯВА ТВЪРД АНГАЖИМЕНТ за справяне по ефективен и интегриран начин със загубата на биологично разнообразие, влошаването на качеството на екосистемите, земите, водите и океаните, изменението на климата и замърсяването, и поради това ПРИЗОВАВА за по-тясно и засилено сътрудничество и укрепване на полезните взаимодействия между трите конвенции от Рио и други многостранни споразумения и инициативи на всички равнища, включително финансови институции, други съответни инициативи на ООН и международни процеси;
36. ПРИЗОВАВА за подобряване на сътрудничеството между КБР, РКООНИК и UNCCD на всички равнища, по-специално по отношение на прилагането на Глобалната рамка за биологичното разнообразие Кунмин–Монреал, Парижкото споразумение и Програмата за определяне на цели за неутралност по отношение на деградацията на земите чрез по-добро използване на съвместната група за връзка по конвенциите от Рио, засилено сътрудничество и полезни взаимодействия между техните конференции на страните през 2024 г. и след това, с оглед също на проучването на потенциала за съвместни действия между конвенциите и засилено сътрудничество на национално равнище, особено при разработването, преразглеждането и изпълнението на националните стратегии и планове за действие в областта на биологичното разнообразие, национално определените приноси, националните планове за адаптиране, националните програми за действие, доброволните национални цели за НДЗ, националните планове за сушите и националните планове за продоволствените системи;
37. По-специално относно борбата с обезлесяването и необходимостта от укрепване на опазването, възстановяването и устойчивото управление на горите, и като се има предвид резолюцията на 19-ата сесия на Форума на ООН по горите относно междинния преглед на стратегическия план на ООН за горите и последващите решения на ФАО/Комитета по горско стопанство, ПРИЗОВАВА за по-добро използване на партньорството за сътрудничество в областта на горите и за засилване на ориентираните към изграждането на връзки дейности за подкрепа на Департамента по икономически и социални въпроси на ООН с цел укрепване и на проактивните междусекторни действия за борба с ОДЗС.